

23. gada-gahjums.

Maksa ar pēsuhītīšanu
par pasti:
par gadu 1 rub. 60 kāp.
" pufgadu 85 "

Maksa bez pēsuhītīša-
nas Rīgā:
par gadu 1 rub. — kāp.
" pufgadu 55 "
" 3 mehneši 30 "

Mahj. w. teik isdohts feli-
deinām no p. 10 sahloht.

Maksa
par fludināšanu:
par weenās fēijas īmali
rāstu (Petit)- rindu, jeb
to weetu, to tābda rinda
ēnem, maksa 10 kāp.

Redakcija un ekspedīcija
Rīgā,
Ernst Plates bilschu- un
grāmatu-druksatāvā pēc
Pētiera bāsnīzās.

Mahjas weesīs.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpachneeks un apgahdatajs.

Mahjas weesīs iņahk ween reis pa nēdēku.

Nº 24.

Sestdeena 17. Juni.

1878.

 Jānum deenas deht tiks uahkoschais Mahjas weesa numurs isdohts peektdeenu
tai 23schā Juni.

Ernst Plates,

Mahjas weesa ihpachneeks un redaktors.

Kādītājs.

Saunalahs finas. Telegrafa finas.

Gekchjēmes finas. Mahjas rihks preelsch uguns-dēbīchanas. No Inzeema: paht augligu laiku, paht lahrschi spēleščanu. No Jānum-Pēbalgas: paht mirčanu. No Maleenās: lo ne-apdohmība nepadarā. No Smiltenes: paht mahzitaja zēščanu. No Dēlgavas: išmanība pēc petnas vīshčanas. No Pērmas: vīlti uslīdzīgschi. No Vēselīnīlas: leels uguns-grebs. No Ustrachānes: bagata sveja.

Ahrseimes finas. No Hanowes: tureenās bijusčais lehnīsch miris. No Itālijas: pahveļa nevezelība, laupītāju nebūhčana. No Konstantino-pēles: spaht tureenās butščanu. Kongreses leetā. No Rīnas: breenmīgs babs.

Kollums iš senās Amerikas wehrgu dīshves. Kā pakuri palek dīdro-fāji. Sina pahr ussaulteem Rīgā n. t. pr. Peelikumā: Werners Rīns. Graudi un seedi.

Jāunalahs finas.

No Rīgas. Pagahjusčā zetorideenā, 15. Juni, pulkst. 1/2 7 valarā, nolaida Mihlgrābvi kaufmana J. Dambrowski jaunušbuhweto trihsmastigo sehgel-kugi "Bernhard Auguste." Pehz tam bija maltīte, pēc kuras tika dasčas wefelības is-fauktas un runas turetas. Wīspirms runaja konsulents J. Weinbergs, pehz tam J. Webers un zīti.

No Vilna. Kā no tureenās teek finohts, tad tureenās apgabalā bijis breenmīgs negaifs, kruža biruse, daschi ledus-gabali bijuschi tik leeli kā mehreni kartupeli. Zaur negaifu nodarīta flahde efoht deesgan leela. Werkjas zeemā ūdens eespehra fahdā mahjīnā, pēc kām trihs zīlweli tika nospehrti un mahjīna nodega.

No Tulas. Kā no tureevas teek finoht, tad tur bijis leels uguns-grebs, prohti tur nodedis firsta Obolenška zukura fabriķis.

No Čarklowas teek "Goloſam" finohts pahr kahdu breen-mīgu noseegumu. Kahds 9 gadus wezs semneku puika bija pēc teefahm apfuhdehts, ka winsch fawu mahti nolahvis. Jaunais noseedsneeks, gribedams fawu mirusčo tehvu atreebt, kura gohds no mahtes bijis aīskahrts, bija fawu mahti no-nahwejis. Teefas-kungi fawōs īpreedumōs newareja drīhs weenotees, zīti jauno mahtes flepławu wina jaunibas deht neturedami par tābdu, kas pēc pilna prahta, zīti atkal pa-gehredami, lai winsch tīktu pehz kākla-teefas likumeem fo- dihs. Svehrinatee nospreeda, ka jaunais flepławu par wai-nigu atfīstīšanu, bet fawas jaunibas deht ne-efoht tāhds, kas

ar pilnu apšauku noseegumu nodarija. Wiaam ja pāsaude wīfas fawas fahrtas teesības un winsch aīsfūhtams usi Si-biriju, bet ne wīfai tāhlu.

No Berlines. Vahr Wahzijas leisara flahščanohs teek finohts, ka augstam flimneekam spēkli arī weenu wairāk pē-nemotees un bruhzes fadīstobt, tā ka ar atwēseloschanohs wāroht pilnīgi ar meeru buht.

No Minhenes teek finohts, ka tureenās polizejas preelsch-neeks līdz Minhenes sozialdemokrati beedribu aīsflehgāt. Dah-das finas ari nahk no zītām Wahzijas pūsehm, ka sozialde-mokrati teek stingrāki fatureti.

No Parīzēs. Ir nodohmajuschi preelsch pāfaules leetu iſtahdes nolikto laiku pagarināht.

— Persijas fchahks, kas, kā laſitajeem finams, us Čiropu abrauzis zeemotees, ari us Parīzēs iſtahdi aīsbranza, kur winsch wehl schim brihscham usturahs. Us Londoni fchahks nebrauks, kā winsch eefahlumā bija nodohmajis; tapat ari winsch sultānu Konstantinopēlē ne-apraudīhs, bet no Parīzēs brauks atpakał us Kreewiju un no tureenās tad dīhfees tāfni mahjās us Persiju.

No Londones. Isgahjusčo festideenu tureenās sozialde-mokrati noturejuschi sapulzi, kas ar kaufchanohs beigufeħs, tā ka polizejai bija starpā janahk, lai meeru waretu panahlt. Kaufchanohs bija tik ūħwa, ka bija eefahluschi zits zītam ar nascheem durt.

No Rūmenijas. Jaw fawā laikā finojam, ka schihdi Rūme-nijā ūipri teek spaiditi; tagad waram to finu pafneegt, ka schihdi leetā Rūmenijā nahks us Berlines kongresi pēc apīprečhanas.

Telegrafa finas.

No Peterburgas tai 14. Juni. Atnahlusčas no Kalifčas finas, ka tur bijuschi nemeeri. Katoli, kas kahdu fweħku deht bija sapuljeju-schees, usbruka schihdeem uu luterā-tīzigeem, lohgus un durvis schihdu namōs iſſīsdami. Polizejai par palihgu tīka aīsfūhtita weena eskladrone usaru, bet eekam usari atnahza, nemeeri jaw bija beigti.

No Madrides tai 14. Juni. Spanijas jauna lehnīneene, luxai ūchini gadā Janvara mehneši bija lahsas, ir miruſe.

Geschäftes finas.

Mahjas rihts preefsch uguns-dsehschanas. Ir isgudrohts jauns rihts ieb aparats preefsch uguns-dsehschanas, ta nofauktatis „jaunpatenteerehts aparats preefsch uguns-dsehschanas,” wifvahrigi ir atsichts par lohti derigu pee uguns-dsehschanas, tapehz eeraugam par fawu peenahkumu, ari faeweem lasita-jeem kahdu ihfu finu par to vafneeght.

Minetais aparats ieb uguns-dsehschanas rihts ir lohti ween-fahrtigi taisichts. Bleka trauks, kurā atrohnahs stohbrs $1\frac{1}{4}$ zolla zaurmehrā un 25 zollas garumā. Schini stohbrā ectai-fichts kolbens, kas 20 zollas us augfchū pajelams. Pee stohbra gala ir peetaisichts gumi-stohbrs, kahdas trihs pehdas garfch, zaur kuru uhdeni ifschlahz. Uhdeni war kahdas 40 pehdas tahlu aislait. Wifs aparats tikai fwier 13 mahrzinas. (Zena, ka efam dsirdejufchi, ari naw dahrga, jo mafajohit tikai 30 rublu.)

Kad uguns kur iszehlufehs um naw wifai leela, tad minetais aparats lohti derigs. Nefen fchē Rigā wifsch tika is-prohwehts. Ar polizejas aktlaufchanu tika fakturta 4 pehdas plata un gara un 3 pehdas augsta malkas tschupa, kur starpā bija salmi eelikti un ar petroleju pahrleeta. Schi malkas tschupa tika aisdedsinata un kad wina bija pilnā degschāna, tad ar mineto aparatu fahla dsehst un 2 minutu laikā bija uguns apdsehsta.

Minetais aparats, par kuru nupat runajam, neween preefsch uguns-dsehschanas derigs, bet ari isleetajams pee augu aplee-schanas dahrds.

No Inzeema. Ka wifur fchē apkahetē, ta ari pee mums pagahjufchā seemā masfalas plohsijahs, ta ka flohla us kahdu laiku bija jaflehs un daschi duf jaw sem salahm wele-nahm. Pehz aufsta pawařaras nu mums reis jauks un filts wafaras laiks ir eestahjees; leetus pehz waijadisbas ari ir nolihjis un lihds wafaras-fwehtkeem gandrihs wisi efam feh-schanu nobeigufchi. Lai Deews dohd bagatu plauju peedshwoht. — Muhsu pagasta leela puſe ir grunteenek; japeezajahs, ka grunteeniziba fchē labeem foheem eet us preefchū un ja tahdi gadi ari turpmak buhs, ka pagahjufchee, tad bes leela genhtuma grunteeneki fawas mafaschanas warehs is-mafah.

Schibz jaukas finas pasneedsis newaru nozeestees, kahdu nebuhschanu nepeeminejis. Schi nebuhschana ir kahfchū spehleschana („stukulka“), kas preefsch kahda laika pee mums is-plahsijufchēs. Kur fanahl, waj frohgā, waj us uhtrupi, (okzjoni), waj kahsās u. t. pr., tad dascheem pirmais darbs, pee fahrtim kertees. Sehd nu zaurahm naaktim noswihdufchi un bahrsta fawu fuhri novelnito naudinu pa spehles galdu, kamehr dascham familija mahjas truhkumu jeesch. Schahdi kahflee kahfchū spehletaji neween paschi few padara skahdi, laiku notchredami un fawu naudinu isgaſinadami, bet wiai dohd ari fliktu preefchishmi jaunai pa-audsei, kas to reds; nereti ari jaunekli aplahet nostahjufchēs, usmantigi skatahs un ta tad mahzahs mihto amatu. Bet zeresim, ka schi nebuhschana ar laiku fudihs, jo gadijees labs lihdsellis, to is-nihzinah, prohti muhsu apgabala eradees wihs, lam farkana bante ap zepuri un fihme pee peeres (zepures). Tas nu pas-tahwigi pahrranga gan fchē gan tur frohgus un fchenkus, waj kur kahfchū spehletaji ne-atrohnahs un tahdus atradis, nodohd tohs bes schehlastibas pelnitai strahpei. Schis lib-

dseklis israhdijs par lohti derigu pee kahfchū spehleschanas isnihginaschanas. Sinu gan, ka dascham kahfchū spehletajam fchī fina nebuhs par patikschana; bet ko tas lihdssetu, ja tahdu nebuhschanu fleyptum; labaki darisim, ka nelaika Peterburgas awises fazija: „zaur fleyptum nekahdu nebuhschanu ne-is-deldehs.“

Rahds Inzeemeets.

No Jaun-Peebalgas. Jauka pawařaras faulite deenu pehz deenas pahri pahr wifeem dabas eemichtnekeem zelo, us teem mesdama fawus filidamus starus. Deenu pehz deenas dabas jaukumi preefsch muhsu azim krahsojahs; pulite pehz pulites is fawa nahwes kapa faulta un atkal pilnā gohdibā gehrbta; wifa daba ta atkal preefsch muhsu azim teek fastah-dita, ka zilwelam ja-issauz: „Zif leeli Tawi darbi, af Kungs!“

— Schi wifur redsoht pats zilwels fewi war waizah: „Kas ir tawa gohdiba, pret fchō dabas gohdiba?“ — Ir ja-at-bild: „Ta ir nihziga, ka kahdas pukes gohdiba. Zilwelam ari peesteigees bahrgais ruden, kad wina seedi nobirs un wifch tils guldnahs us muhschigu dufu, pehz kuras, ka ne-pahrflatamas seemas, aufhs jaukais pawařaras rihts, kas mums rahdihs dauds jaukakus, neka fchobs nihzicus dabas jaukumus. — Us tahdeem zitas dsihwes jaukumeem no fchihis nihzicas pahrlateem ari mehs Jaun-Peebaldeeschi waram ko redseht, jo nahwe ka weena lehnineene muhs apmekle gan we-zus, jauneklus, bet wifwairak masus behrinus, no faeweem mihleem atnendama. Dascheem wezakeem pa 2—3 behrnini teek is wina elehpja nemti un dascham ari pat weenigais. Katru svehtdeenu mahzitajs fludina zif lihku tai nedetā ir paglabati; daudsreisahm war skaitih no 15—25 lihku.

Neti ween nahwe til warena pee mums ir parahdijusees, jo fchais nepilnā $\frac{1}{2}$ gadā jaw wairak, ka daschā gadā pawifam, ir mirufchi. Par fchō runajoht gribu druzin greestees us muhsu kapfehlu un apskatiht, ka tur lihki teek apglabati. Schāf pawařari kahdas reises pehz beigtas Deewa kahfchūnas fwehtdeenās tur efmu nogahjis; lihki daschreis 10—12 teek atwesti. Us daschu luhgumu ari draudses mahzitajs at-branu pee lihku apstahweschanas. Tee lihki, kas lihds noteiftai stundai ir atwesti, teek usnesti us kapfehtas plazi, pretim kahdam masam katederim; mahzitajs noruna lihku runu un nu lihki teek nesti us kapeem. Mahzitajs eet no kapu rindas gala jo probjam katru lihki eefwehtidams; pehz eefwehlischanas wahrdeem teek kahda dseefma dseedata, ko draudses flohlotajs faka preefschā, kamehr behrineeki lihki apber. Ta eet no weena kapa us ohtru. Tas wifs ir fmuki un fahrtigi; bet waj behrineeki til ar to dseedaschanu ween peeteel? — Nekad ne. Lad wini paschi nemahs dseedah, un dseed bei gala. Kad ta nu fahl pee 5—10 kapeem dseedah, pee weena kapa to dseefmu, pee ohtra atkal to u. t. pr., tad war dohmaht, kas tur par trohfsni un skanu. Daschreis paschi lihka peederige, ka wezalee, brahli, mahfas gan ne-puhlejabs ar fchō leeko dseedaschanu, tee nobirdina kluſibā fawas fahpju asaras; bet turpreti jaunas meitas nemahs ka nemahs ar dseedaschanu un pee kura kapa behrineeki pulka jeb lihka peederigo radds tee wairakee ir, tur dseedaschana spehzigaka un garak teek turpinata. Tahda dseedaschana gan nekas zits nebuhs preefsch tahm meitenehm ka: pakahpeens us „lepnibas stahwolli“ ka lai ziti klahbtuhdami redsetu: Oh, ta meitene ari mahl meldinu usnemt! — Wehlejams buhtu, kad fchō leeko dseedaschanu pawifam nozeltu, jo kas nu ari grib, waj fawam aifgahjufcham wehl ko labu nowehleht, jeb

fawu firdi eepreezinah, tas to war dariht ne ween pee wina lapa zaur besgaligu dseedaſchanu bet ari zitut un zitadi. — Jo tahda dseedaſchanu no meiteneem, (war fazihi) wairak pehz mohdes noteek nela pehz firds kahrofchanas, jo daschē dseed un nefaproht, ko wintsch dseed. No kapfehtas mahjā nobraukuschi ir wiſi gluschi libgsmi un gandrihs nemas neatmin, ka pee kapeem tik fehras dseefmas dseedaja.

Dſineju Kahrlis.

No Maleenas. Zeen. Mahjas weeſa laſitajeem gribu ari no Maleenas drufku ko pawehſtih, ka tur wehl deemschehl daudſ laudis atrohdahs, kas garigā tumſibā miht un kureem no attihſtſchanas faules, kas ari pahr mums Latweefcheem jaw ſen ir uſlehlufe, naw neweens starinſch uſſpihdejies. Par peemehru gribu es ſchē kahdu atgadijumu preeſchā zelt.

Kahds jaunellis bij iſdſirdis, ka kahds X... pagasta faiſneeks fawai meitai gribohi wihrū eeprezeht un to tad par faiſneeku fawā weetā eegrunteht. Bet ſchajā ſinā, ka eenahzejam (meitas wihrām) ir wina parahdi ja-aismalſa. Mēnehts jaunellis ir art ar to pilnā meerā un kahdu reiſi ar ſchō „meitas tehwu“ tigees un gruntigi, wahrdū pehz wahrdā iſrunajees, tam fewi par eegahnti eefohlahs. Drihs ween wiareem ir plahns gataws un noleek us kahdu deenu, kur tad nahloſham bruchtganam ir wina „ſeltenite“ jareds. Aisbrauz ari. Wiſu no ahreenas apſkatijees, tas dohma: funi eſmu pahrkabpis, aſti jaw ari pahrkabpſchu! — pee-dahwajees eſmu — gribu ari nahkt. Nekawedamees brauz pehz ſkapja un guſtas pakat, kuruſ aifwedis dohma ilgatu laiku pee bruhſte nodſiħwoht, un us kahſahm (pehz ſawa prahta eerikteht, (ſinams wini wehl gan nebij faderinati). Bet labi apſkatijufcham, tikkab mahju, ka libgawinu, fahf tam ſlikti ap firdi greſtees. Jo pirmahrt ekas uſſkatoht, rohdahs tam bailes, ka ne-eefkreen flaſdā un ohtkahrt minetee parahdneeki ir pehz tehwa rehkena diwreis masak, ka tagad, kur tam ſinams mazinsch par maſu atrohdahs! Wiſs rahdahs us pohtu! — pohts ar nabagu naudas mazinu, pohts ar mahju, — bet a! pohts rahdahs ari ar jauno libgawinu, jo kahdas deenās dſiħwodams ſchis to ari bij wehřā nehmis. Tam nu pawiſam ir ſlikti ap duhſchu; tas wehlahs, ka buhlu ſimtu juhdſes tahtu no „ſeltenites.“ Dohmigs kahdu brihdi ſtabhwejies uſ weenreis fahf atwaditees, teikdams, ka negriboht ne mahju, ne meitu. Sirgu dabuijs laiſchahs, lai nu gan ne ar leelu preku, tomehr ar atdabutu ſkapi atpakat. Laime, ka wehl nebij faderinajees!

Schē redsam, zik ween apdohma ſchim jaunelli ir bijis; wiſch naw nemas apdohmajis, kahda un zik leela ſatura tam ſohlim ir, kas laulibā ſperams. Wehl nemas neſin, kahda daba un kahdi tilumi prezamai ir, bet dohdahs tik us wiſu gaſu. Tagad ſewim zaur to tahtu launu uſrahwiſ, ka ziti jaunelli tam nepatiſkamus pahtarus preeſchā ſkaita.

— rau —

No Smiltenes. Tai 26tā bija mahzitaju-zelfchanas konwentē, uſ kuru zaur zirkularu ari baſnizas konwentē wihrū un draudſes pehrminderi bija paſtelleti. Lai gan konſistorijas ſpreedums bija, ka ſchohs wihrus buhs eewehroht, tad tomehr nedis wihi ſapa peelaifti pee konwentē, nedis ari maſ praſiti, kas draudſes dohmas ir; un tas tak gan pehz taifnibas bija waijadfigs, jo wiſi tee konwentē fungi dſiħwo ahrpuſ muhſu draudſes, beſ trim, no kureem diwi tura ari draudſes puſi. — Pehz beigtaſ konwentē ifnahza zeen. prahwesta fungs

un paſludinaja, ka par Smiltenes mahzitaju eſhoht eewehlehts mahzitajis Gāthgens no Lasdones, un ja kas gribohi fuhdſeht, warohi diwu nedelu laikā waj pee wina waj vee konſistorijas fuhdſibu uſdoht, bet apfohljabs ari tuhliſ fuhdſibas peenemt. Us tam tad ari peeteizahs wiſi konwentē wihrū un leelaka data pehrminderu, jebſchu gan pehdejeem bija draudehts ar zeetumu, ja newareschoht atbildeht. No draudſes puſes tika ari iffazijis, ka zaur tahdeem, pret draudſes gribefchanu paſrahdateem darbeem, baſnizas gahjeji eefchoht maſumā; us to zeen. prahwesta fungs atbildeja, kad ari tas buhlu, kad to mehr jaunais mahzitajis tilfchoht eewehroht. Tapat ne-eewehroti palika tee no wifeem leelakeem pagasteem eefneegtee libgſchanas rakſti, ar wairak ſimtu parakſteem. Muſju zeffchanas konwentē fungi atrada, ka meerprahſibas un kriſliga gara kohpſchanas labā ir derigaki ſtrahdahſ pret draudſes wehleſchanohs neka eet ar wihi kohpā. — Wehl jaſino, ka 22trā Mai ſchē nomira Smiltenes muſchias pahrwaldneeks, Kühn fungs, kas jaw us ohtru lahgu bija Smiltenes draudſe par pehrminderi fungu. 48 gadus Smiltenē dſiħwojis, wiſch gohdu un uſtizibū pee wifeem bija eemantojis. Diwi deenās wehlak nomira ari wina dehls, 28 gadus wez̄. Wihi abu meeſas tika 28tā Mai no Smiltenes baſnizas zaur ēhweles mahzitaju us Walmeeras kapeem paſaditas.

(R. L.)

No Zelgawas. Kohti leela ifmaniba lauſchu ſadſiħwē tagad manama pee laizigu velnu ſagahdaſchanas. Kaut jele tahtas ifmanifchanas netruhku ari pee garigu mantu eekohpſchanahs. Tikkab ſchihdu ka ari Latweefchu uſkuptiſchi un andelmani tirgū tagad ahtri jo ahtri ſin no patahlaeem laužineekeem wiſu ko uſpirkt, ſinams paſleveni, jo tahtu uſpirkſhana jaw preeſch pulkſten 12 ir no polizejas noleegta. Ir daudſkahrt pamanis, ka uſkuptiſha ſpeki, no ohtra laužineela turpat tirgū lehtaki uſpirzis, to ohtrā tirgus galā andele atſal ahrā un ſinams wehl dahrgaki neka bohdēs; par bohdēzenu jaw lehtaki nevahrdohs, ja ne pirmā deenā, tad ohtrā, jo tahtam wihrām ir waſas kafri deeninu to paſchu pregi no jauna tirgū uſwest; tapat tas nomanis ſee ſweeſta, ohlu (pautu), wiſnas un ſiħtem uſpirkumeem. Trifchu un zeetū laužineku ſweeſtu ſin mahjā kohpā ſakult ar wihi miħkſti kulto ſweeſtu; lauſu kuptiſchi pa ſeemu uſpehrkabhs bohdēs muzu-tauks par 18 kaf. mahriñā, mahjās ſaſwex mahriñau gabalds, ſinams waj ſeerendel ſwara ſchurp waj turp, pehz tam jaw kafri ſirzejs nekaulejahs, ari negrib kafra neeka leetinā eet us ſwara-namu un par noſwerſchanu pirzejam ja-malſa; mahjā atrohnahs tatſchu ſchā waj ta noſrahpti. Schihdi pee labajeem milteem ſin va leekſcheritei ſchad un tad ſkraideledami no zita maifa preejaukt klah, pee labas tehjas pa puſei klah no nobruhketahs un falaktetahs. Ohlekti mesdami ſin it labi zaur pirkſteem il pa zollinai ko noſnapinahit un beidſoht falafahs 3 libds 4 ohlektis no noſnapinata gabala. Tahds ſchihdinſch ari nekaunahs ar drohſchu muti ſazijti, ka ne wiſ pahrdeweis ar to grehkojoh, bet pats tas pirzejs, kapehz lahwées nomuſkotees; jo ta tik eſhoht ta iħſta pateeſiba; nekam netizeht, bet paſcham wiſu iſraudſiħt un tad pahleezinatees, waj preze riktiġa jeb ne, pehz ta falama wahrda: „Pirzej, atdari pa preeſchū azis, tad maku.“

(L. A.)

Wehl no Zelgawas. Schō ſwehledeenu tai 18tā Juni kurſemes biſchu kohpſchanas heedriba, kas tagad ari nodar-

bojabs ar semkohyibu un vee kuras peeder kahdi 200 lohzelki, naturehs Schirkenhösera dahrā fawus gada-fwehtkus. Pee scheem fwehtkeem nems dalibū neween beedribas lohzelki, bet ari weest. Svehkti fahlsees pulksten 3 un kohpu māltite pulksten 5. Pahr scheem gada-fwehtkeem fihkatas finas pafneedsam Mahjas weesa 22trā numurā.

No Leel-Gezawas teek Peterburgas Wahzu awisei (St. P. S.) snohts pahr kahdeem fwehtkeem, kas peerahdo, kahdā jaukā fatikschana tureenes leelskungs ar fawem semneekem dīshwo. Mineta awise ralsta tā: Grafsam Leonidam von der Bahlen un wina laulatai draudsenei Deews bija dahwinajis mantineku un us fha jaunpeefsimuscha mantineeka Kristibahm grafs lika isrihkoht tautas fwehtkus, us kureem winsch ee-azinaja wifus Leel-Gezawas fainneekus un faimi. Svehkti tika isrihkoht netahlu no muishas buhdamā meschinā, kur 10 weetās tschetsruhrōs nostahditi galdi bija klahki. Tur grajs leelskungs un leelmahte ar pagasta preefchneekem nofehdahs. Kad leelskungs bija weselibas isnesis augstam Rungam un Reisaram un walts-dseefma „Deews fargi Reisaru“ bija no-dseedata, tad winsch usdsehra us to mihestibu, kas starp kungeem un laudim pastahwoht, us lam pagasta preefchneeki isfazija pagasta firsnigu pateizibu fawām leelkunga tehwam. Vehz pabeigtas maltites fahlaks fwehtku preeki ar dantscheem, dseefmahm u. t. pr. Wakarā bija fmuka apgaismoschana, kas laudis lohti epreezinaja. Schee fwehtki pasiks mihiā peeminā lauschi firdi.

Tā sino augfham mineta awise. Meh̄s no fawas puses newaram atstaht ne-issafitū to wehleschanohs, ka wehl dauds tahdas jaukas finas waretu no muhsu dīmtenes pafneegt, ka leelkungi ar fawem semneekem dīshwo tā mahjas-tehw̄s ar jawu mihiā faimi.

No Permas teek „Golofam“ snohts, ka Permas apriaki Gareivkas zeemā dauds wilku usklidhufchi, tā ka no teem newar ne glahbtees. Neweens mahju kustonis naw drohfs, ka tas no wilkeem neteek faplohs. Willi blankstahs pulkeem aplahrt un ir tik drohfs, ka wini zeemōs ee-eet un tur fawu laupijumu panem. Tā par peemehru bija augfham minetā zeemā wilku pulks eenahjis un kahdam semneekam 5 gohwis faplohs. Truhkti schini apgabalā medineeki, kas wilkus spehku apkaut.

No Menselinikas. Kā Maskawas awises sino, tad Menselinikas pilsehētā bijis bresmigs uguns-grehks, prohti tātā Stā Mai tur nodeguhs 900 nami, kuru starpā atradahs ta leelaka basniza, teefas ehkas, skohlas-nami un daschas tirgus ehkas. Pee fchi bresmiga uguns-grehks ari wairak zilweku fawu dīshwibū pasaudejufchi. Skahde fneedsotees us kahdeem 2 milioneem rublu. Dauds zilweki palikufchi bes pajumta; daschi kahdu laiku dabujufchi stabweht ne-ehdus. No wihas fchis pilsehētas atlukufchi 190 nami un diwi basnizas.

No Astrachanas. Jaw preefch kahda laika snojam, ka Kasprias juhā schini gadā ir bagatiga filku sveija; tagad waram wehl schahdas finas pafneegt, ko is „Astrachanes awises“ isnemam: Pawifam ir issweijs 57 milions (46 milioni wairak neka pehrnā gadā). Wifus wairak (17 milioni) issweijsa Sapošnikowa svejneeki, kas ari ziteem gadeem wairak par ziteem svejneekem issweijs.

Ahrsemes finas.

No Hanoweres. Kad Napoleons I., Franzijas warenais

Keisars, kas fawā laikā wifus Ciropu satriginaja un tikai Kreewijā atduhrah, kur tahlati nespēja us preefchū tift, — kad winsch no faweenotahm leelvalstīm, ihvachī no Kreewijas tika pahrwarehsts, tad tika Wihnes pilsfehētā notureta Ciropas longrese. Schi longrese dibinaja jaunu kēnnina walsti, prohti Hanoweres walsti. Kad jaunakōs laikds tika Wahzijas Keisara walsts dibinata, kad Franzija bija tā no faultā Pruhfchū-Frantschū karā fakauta un pahrwareta, tad Hanoweres walsts tika preefchirita Wahzijai un tā tad Hanoweres Lehninam bija no fawā waldischanas trohna janokahpj. Hanoweres Lehninsch tīkai fawu labumu ewehrodams, natureja labu prahu us Wahziju, lai gan kreetnam Wahzju tautetim peenahzahs pahr faweenotu Wahzijas walsti ruhpetees, winam tīkai vafcha labums pee firds Lehninsch; wina pehz wareja wifa faweenota Wahzija faschīhst, pehz kam jaw gadu simteneem bija zentufchees neween ihstee politikas wihi, bet kārs kreetns Wahzju pawalstneeks. Veidsamais Hanoweres Lehninsch, kas Wahzijai fawenojotees bija no trohna nozelts, bija Juris V. Schis peektais Juris tagad miris Parikhē un tīzis ar leelu gohdu vaglabahs. Schis nomirufchais Hanoweres Lehninsch zitadi nemas nebuhtu ewehrojams, bet wina dohmalhm bija deesgan to peekriteju, ka Hanoweres Lehnina walsts us wifadu wihi no jauna janodibina. Lai gan schahdas zeribas ir leekas, tomehr winas fazet schelshanas, kas Wahzijas ween-prahligai attihstischanai nenahk par labu. Ihvachī ultramontani schi buhfchanu rauga few par labu isleetaht.

No Italijas. Atnahkus has atkal finas, ka pahwests ar weenu paleekohf fīmaks; ahrstes winam dewufchi to padohmu, lai watikana pili atstahtoht un dohdotees us kahdu wefili apgabalu, kur karsto wafaras laiku pawaditu, jo zitadi ne-efohf nekahdas zeribas us atwefeloschanohs. Pahwests leedsotees watikana-pili atstaht. Tahdā buhfchanā pahwests gan ilgi nespēhs fawu gruhto waldischanas amatu ispildiht.

Sawā laikā jo plafchi snojam par laupitaju nebuhschanu Sizilijs, kas zaur waldbas stingru isturischanohs tīkuse apfresta. Tagad nahk finas, ka laupitaji atkal fahkuschi fawas galwas pazelt. Winu nedelu laupitaji isdarjuhschi trihs laupischanas, pee tam kahda bagata lunga dehlu fawangojufchi. Par fawangotu jaunelli laupitajt pagehreja 100,000 libru (kahdu 25,000 rublu muhsu naudā rehlinojoh), ja tehw̄s winu gribohf dabuht fwabadi. Tureenas gubernators ar wifus stingribu rauga minetohs laupitajus rohla dabuht, tapehz ari aiseedsis mineto atswabinafchanas naudu laupitajeem ismalsah.

No Konstantinopeles. Kā no tureenas teek snohts, tad sultans Abduls Hamids pawifam nodewees Osmāna Paſčas wadischanā. Kahdas dohmas Osmānam Paſčam ir pahr Konstantinopeles pils jeb sultana waldischanu, to winsch issafazjis ar kahdu augstmani farunadamees. Tas bija us Osmānu-Paſču fazjis, ja gaditohs, ka Konstantinopele buhtu pret eenaidneekeem ja-aifstahw, tad winsch, prohti Osmāns Paſča, to flaweni aifstahwetu, ka winsch to pee Plewnas peerahdijis. „Ak ne!“ ahtri eefauzahs Osmāns-Paſča, eefch Plewnas man bij leels labums, pawehles no pils (sultana) waldbas mani newareja fafneegt un es tapehz wareju nelawehtis fawus spehkus isleetaht! Bet fchi kahds duzis zilweku eemaifahs un es wehletohs, ka es nedabutu Konstantinopeli aifstahweht.“

Lee bija Osmans-Pascha wahrdi, kas skaidri peerahda to jukfchanu Turzijas waldbā.

Osmans-Pascha ir tagad eezelts par pils-marfchalu. Wina pirmais padohms, ko wijsch sultanam dewa, bija schahds, lai sultans fawus Tscherkeschu gwardu jahtneekus atlaischoht. Osmans-Pascha teiza, ka Tscherkeschi zaur fawu laupischchanu un nekahrtigu istureschanohs wipahri no kahrtigeem kara-pulkeem teekoht eenhsti un tavezs tee eshoft lohti fa-ihgusch, ka sultans Tscherkeschu gwardus turoht, kur preti kahrtigeem jahtneku pulki pee tahda gohda neteekoht, ka sultans tohs eezeltu par gwardeem. To padohmu Osmans-Pascha dewa sultanam un sultans, schahdam padohmam paklaufidams, ari Tscherkeschu gwardus atlaida, tohs no Konstantinopeles aifuhtidams; bet sché ari japeemin, ka tas nebija preefsch sultana weegla leeta, jo sché Tscherkeschu gwardi blja drohscchi fargi, kas sultani paschu apfargaja un tahdus fargus tagad sultanam wajaga, ihpaschi tagad, kur partija radufees, kas winu gribetu no trohna nogahst, waj zeeti fanemdami waj warbuht nonahwedami.

Zil lohti sultans tagad bishchahs, to peerahda ari schahda buhschana. Preeschka hahdahm deenahm sultans pastelleja hahdu Frantschu atfleghu-kaleju pee fewis, kuram wijsch lisa eetahfht trelinus (restes) preesch pilslohggeom. Sultans eefahkumā gribuja, lai to diwi deenu laikā isdaroh, bet Fransus to newareja apfohlites, ta tad winam garaku terminu atlaha.

Walodas ispauduschanahs, ka hahdi gribejuschi nozelto sultani Muradu sleveni is pils iswest, bet schis nodohms wineem neefohf isdeweess.

Ka jaw minejam, tad sultans paklausa Osmans-Paschas padohmam un tas ari now flikti, jo Osmans-Pascha pateesi zenschahs preesch Turzijas labuma. Bet schahda zenschanahs now dascheem Turku augstmaneem pa prahtam, jo tee, tikai pehz fawa labuma dñihdamees, rauga sultani fawā warā da-buht un tamdehl strahda Osmann-Pascham preti. Ka rahdahs, tad schéem isdeweess, Osmans-Paschu pee malas da-buht. Pa telegrafo atmahkusbas no Konstantinopeles finas, ka tai 8. Juni Osmans-Pascha eshoft nosudis. Wina familiya eshoft leelās ruhpēs, ka wijsch now zetumā eelikts un nekoht nogalinahs. Ka dsird, tad Osmans-Pascha eshoft hahdā sultana pils fakta eeslohdahs un teekoht stingri ap-walkehts, lai ahrā netiktu. Schahdas walodas Konstantinopele ispaustas un leekahs, ka tahs buhs pateefas; par to now jafchaubahs, ka Osmans-Pascha ir nosudis, jo wina weetā par sultana gwardijas preeschneeku ir eezelts Neefs-Pascha. Wifem pee Konstantinopeles buhdameem kara-pulkeem ir stingri valkehts, lai wini fawas lasermas ne-astahjoh; turklaht ari wini dabujuschi patronus, lai buhtu isrikoti un gatawi, ja dumpioschanahs Konstantinopele iszeltohs. Konstantinopele starp tureenas eedsihwotajeem tahs dohmas isplahtijuschanahs, ka katru deenu tur nemeeri gaibami, zaur ko laikam sultans tilfchoht no trohna nogahst.

Teek ari sinohits, ka Turzijas waldbā tahs dohmas issajus, ka wina tohs San-Stefanas nolihgumā peeminetohs zeetohfchauus nenodohfchoht un longreses spreediumeem preoschotees, ja tee par labu nahtu Greekijai. Anglijas suhtnis Laijards Konstantinopele Turzijas waldbū us schahdu preoschanoths paslubinojoh. (Atkal jauns peerahdijums, ka Anglija ir ta, kas meerigu islihgchanu grib issault.)

Tad wehl nahf finas, ka Turzijas Greeku pawalstes,

Epirufā un Tefalijā fazekotees leelaki nemeeri, jo hahdi 12,000 behglu, negribedami us dñimteni Turzijā atpalat eet, fatafotees us nemeereem. Greekija eewehrodama, ka schahdi nemeerneeki ari pa dałai ir laupitaji, ir nodohmajuse no-stahdiht pee fawahm rohbeschahm kara-pulkus, lai nemeerneeki newaretu par rohbeschahm pahri eet un tur briesmu darbus pastrahdaht.

Weigās mums wehl japeemin, ka Turzijas weetneeki us tamiseet, lai weenprahstu Berlines longreses spreediums waretu issault, zeredami ka zaur to hahds labums preesch Turzijas atlehktu; bet laikam wineem tas ne-isdohsees, turklaht ari japeemin, ka Turzijas preoschanahs us longres gan no masa swara, jo leelwalstis us longresi fanahkusbas, lai Turzijas leetu waretu ta islihdsinah, ka starp leelwalstis naids ne-iszelahs, un tahdā wihse drohscchi meeru Ciropā nodibinaht.

Sché nu fawem lasitajeem tahs jo swarigakahs finas no Turzijas pasneedsam, no kurahm redsams, ka Turzijas waldbās buhschana deesgan leela nekahrtibā un jukfchanā atrohnahs un tamdehl gruhti paredsams, hahds gals un beigas Turzijai gaidamas. Ta pastahwiga walstis-wihru mainischana jaw deesgan peerahda, ka Turzijas waldbā pate ihsti nefina, ko dariht, ko nedariht. Sultans pats stahw ka putnis sara galā, nefinadams, waj wehl rihtu buhs waldneeks jeb ne. Tad wehl wifa ta wiltiba un rihfchanahs, kas sultana pils waldbā noteek; ko palihds, kad sultans few veenem kreetnu, ustizamu padohmneeku, ja wijsch to nespeli apfargah, ka tas nekoht zeetumā eelikts jeb zitadi ka pasudinahs. To mu skaidri reds pee Osmans-Pascha, ka tas tagad nosudis un tatschu Osmans-Pascha bija wihrs, kas pee wijsen Turkeem stahweja augstā gohdā un flawa un ari turpmak paliks.

Kongreses leetā. Gan ahrsemes gan eelchsemes avisés dauds raksta pahr longresi, lai gan mas siku no longreses laudis laistas. Ko awischneeki pahr longresi raksta un spreesch, to wina ta fakohf par aufchu galeem fadsirdejuschi jeb ari hahdu wahrdu no hahda longreses lohjekla nokehruschi, us to fawus spreediumus atbalsta. Tahdas ir tahs finas, kas no longreses avisés lasamas un no kurahm ari hahdas fawem lasitajeem pasneegsim. Hahds Berlines awischu sinotajs raksta pahr longresi un wipahrgo politikas buhschana ta: Jaw defmit deenas longresi sapuljejuschihs tura fawas sehdeschanas longreses darboschanahs panahkums parahdahs diwejads: pirmahrt politikas fungi kohpā buhdami ir walstis fawā starpā tuwinajuschi, zaur ko daschas walstis finamā pulzina fawenojuschanahs, un ohtckahrt ir pehz ilgahn pahrfpreeschahnahm pahr diwi jautajumeem weenojuschees.

Ka daschas walstis finamā pulzina fastahjuschanahs, to isdarija pa leelakai datai ta raksta issfludinachana, kurea bija peemineti eepreeschigee nolihgumi starp Kreewiju un Angliju, fahmejotes us Turzijas leetu. (Sché rakstu ihsumā wafne-dsam wina Mahj. weesa numurā). Sché raksta issfludinachana Anglijas waldbai nemas nebjia pa prahtam, jo wina bija issfazijus, ka Turzijas leetā wina nekahdus ihpaschus nolihgumus jeb norunas ar zitu hahdu walstis ne-efohf noslehgufe un Turzijas leetas isschirkchanu astahjoh Ciropai (fa-pulzetahm leelwalstis) preesch nospreeschana. Kreewiju ari nebjia nekahds eemeflis, lai eepreeschigee nolihgumi, kas starp Angliju un wina norunati, tilku issfludinati. Austrijai finams bija no leela swara dabuht finah, ko Anglija ar Kreewiju fawā starpā norunajuschanahs, un ta tad wina raudsija ar aug-

ſcham mineteem eepreefchigeem nolihgumeem eepafihlees un par tam ruhpejahs, lai tee tilku iffludinati. Scho nolihgumu iffludinachana, ta Austrrijas politikas fungi spreeda, dohs Austrrijai labaku ſtahwokli us longresi. Tas pa dala notizis; Anglia zaur tam pefpeesta, Austrrijat wairak tuwinates.

Isgahjuſchā nedelā us longresi nahtufe pee pahrfpreeſchānas Bulgarijas leeta. Bulgarija tilſchoht diwi datās jeb diwi walſtis ſchirkta. Deenwidus-Bulgarija palifſchoht pee Turzijas un Seemelu-Bulgarija buhs patſtahwiga walſtis ar teem zeetolſchneem Schumla un Warna. (Tee Donaivas zee- tohſchni, Widina, Ruffſchula, Siliftrija, laikam tilks noplehſti.) Brekſch Turzijas efoht tas labums, ka winas warā pa- leekohi Balkana zela-weetas un tadhā buhſchanā wina ſpehtu eebrukſchanahm no ſeemelu puſes preti ſtahtees. Deenwidus-Bulgarija netikſchoht pilnigi nodohla Turzijas warā, bet pa- likſchoht ſem Eiropas pahraudsibas un par tam gahdachohi ka tautibas neteekohi apfpeeftas. Kā dſirb, tad Angli un Auffreſchu kara-pulki us tam raudſchohi, ka waijadſigahs pahrgrohſchanas teekohi iſbaritas.

Ohtes longrefes ſpreedums ſihmejotees us tam, ka Greekija peelaichama pee tahn longrefes ſpreefchanahm, kaſ ſihme- jahs us Turzijas Greeku paivalſtnekeem, jeb ar ziteem wahrdeem ſakohi: kaſ ſihmejahs us Greeku tauteefcheem.

Tas buhtu tas darbs, ko longrefe deſmit deenu laikā pa- ſtrahdajuſe. Dauds jaw gan nu naw, kad falihdsina ar to darbu, kaſ wehl longrefei paſtrahdajams.

Tas buhtu iſhumā ſanemts, ko augſham minetais awiſchu ſinotajs if Berlines par longresi rakſtijis. Skaidrakas ſinas dabuſim, kad longrefe ſawus ſpreedumus buhs beiguſe.

No Rihnaſ. Rihnaſ leelai walſtei tagad uſnahjis leels pohts. Kā dauds zitā ſemēs, ta ari Rihnaſ walſti ir at- ſichts, ka aplama meshu iſſkaufchana paleek ſemei par pohtu. Tur wini meshus iſzirtuſchi bes apdohmas, ta ka zaur tam leela ne-augliba raduſehs: ſeemelos leels fauſums un deen- widos leeli uhdens-pluhdi fehjumus iſpohſtijufchi. Zaur fau- ſumu un zaur uhdens-pluhdeem leela ne-augliba raduſehs un ta tad Rihna tagad breefmigs bads plohfahs. Zil ſchim briſcham ſinams, tad Rihna wairak neka 5 milioni zilweiſku ar badu aifgahjuſchi bohjā. Bada breefmas ir til breefmigas, ka dſihwi zilweiſku ari ſawus miruſchobs iſtineekus: wihrs ehd ſawas miruſchob ſeewas lihki, wezakee ſawus behmu lihkus un behrni ſawu wezalo lihkus. Rihnaſ waldiba fah- luſe zil neko ruhpetees, lai ſchahdas breefmas waretu no- wehrſi, bet ar ſchahdeem waldibas lihdselkleem nepeeteef, ta- pehž ka ar peenahlamu ſapratibu un iſweigibu pee pahrw- rama pohtu nekerahs. Rihneefchi paſchi ka ari wina wald- neeki, mahnu tizigi buhdami, dohma, ka wini ſawus elku- deewus aiflaitinajufchi un tapehž iſtiohs lihdseltus neſina iſ- leetah. Mahnu tiziiba bijuſe un paleek wiſu launu fahkumu wezintataja. Rihnaſ waldneeks, lai ſawus elku-deewus wa- retu apmeerinah, ir peenahmis zitu wahrdi un Rihneefchi paſchi ſawu wehja-elku zeetumā eeflohdſiſuſchi, tapehž ka wiſch ar ſawem wehjeem leetus aifſimis un ta tad ſemē ne-aug- libu ſazehlis.

Notikums iſ ſenahs Amerikas wehrgu-dſihwes.

1.

Andele bij noslehgt. Schelbis bija ſawu wezo, uſtizigo wehrgu Unkel Tohma un Elises maſo dehlu Ariju pahrdewis

ſahdam zeetſirbigam deenwidneelu wehrgu ſuplacham Halejam. Schelbis bija ſchir wihra parahdneels un wiſch zitadi wairs newareja no Haleja nageem iſſprukt, ta zaur taħdu andeli.

Bet ne Schelba ſeewa ne ari wina dehls neko neſinaja no ſchibis andeles, jo Schelbis bija gan labs bet weeglprahligs wihrs, un tadeht wiſch bihjahs, ka ſeewa un dehls wina ne- paħrunatu.

Bet nabaga wehrlsene Elise bija ſchir andeles norunachanu ſlepen noſlaufiſuſ; nahtuſe baileſ aifezeja wina ſawu kundſi Schelbent, un iſſtaħtija tai ſchir breeſmigo ſinu. Schelba kundſe gandrihs netizeja ſawahm auſt, kad to dſirdeja; wina negribeja iħſti to tizeht, ko Elise ſawā ſahtuſe baileſ tai ſtaħtija, tadeht ta apföhlijahs nekad ſawu alkaufchanu us ſchahdu andeli nedoh. Bet wehl tai paſchā waħarā apſtiprinaja pats Schelbis ſawai ſeewat ſuſ ſawas waizaſchanu ſchir notilumu par pateeffgu, un fabaidita meita Elise atkal oħtreis paſlepen noſlaufiſahs, ko wi- naſ ſungi par ſchir leetu runaja, nu wina deesgan ſinaja kah- das behdas tai taħfijahs uſbrukt.

Bahla, triħzedama un ſejja gluſchi pahrvesta wina eestie- dſahs ſawā luſu iſtabinā; tur wehl ſtahweja galſchais loħgs, pee kura wina dseedadama daudſreib ſchuwuſ, tur plauktiſch ar grahmatahm un zitahm leetahm, kuras ſeemas-fweħtlos dahn- tas, tur ſtahweja wiſas drahnas un wiſas zitas leetas, taifni ſakohi — ſchir bija wiſas dſimlē, kura wina liħds ſchim bija laimiga bijuſt.

Bet tur, tur gultā guleja wiſas puſens, ſprohgainee mati aplaħha wina gaſlu un miħliga ſmaidischana guleja ſuſ wi- għimja.

„Nabags behrns“ gaudahs Elise, „wini tewi pahrdewa! bet tawa mahte tewi tafſchu iſglahb!“

Newena aſara neriteja gultā — jo pee ſchahdahm ſahpehm neſpehji ſrds aſaras tezinaht, tur waijaga aſinim tezeht.

Elise pehdigi paſehra papihri un ſpalwu un ſchigli uſ- rafftija:

„Al kundſe, dahrja kundſe, neturat mani nepefeiſigu, „nedohmajeet flifta no manim, es dſirdeju wiſu, ko Juhs „ar fungu ſchowakar runajat. Es gribu ſawu behruu „iſglahb, Juhs tadeht mani nenizinafeet! Deewi lai „iſwehti un aplaimo Juhs par wiſu Juhsu lab- „prahbiu!“

Ahtri wina to rakſtu ſakohija un adreſſeereja. Kad wina ne bes puhlehm uſmohdinaj aſo guletaju; maſais atmohdees un redſedams, ka mahte laſatu apnehma, waizaja: „Kur eeft maht?“

„Luſu, Arij,“ teiza wina, „neruna ditti, wini muhs dſir- dehs. Weens kauns wiħxs ir aħnajzis un grib aſo Ariju mah- tei nonemt un proħjam aifneft; bet mahte to wiſ nekaus, wina aifbehgs ar aſo puſati, lai to nejaufijs wiħrs nedabu!“

Ar ſchahdu runaſchanu wina behrnu fagehrba; kad pañehma liħpi un tſchulſteja, lai labi luſu iſturotes, atlaidha durwiſ un iſlihda aħra.

Bija aulſta naliſ. Wina aptina laſatu labi ap ſawu behrnu, lursx no hailem luſu wiñai ap laſlu apkehrhaſ.

Wezais Bruhns, leels funis, ka laukā guleja, fahla ſtipri nurdeht kad wina tuvojahs. Wina to luſu uſrunaja un funis, kurejha bija wiſas miħlulis, lunzinaja ar aſi un gahja tai paſla liħds Unkel Tohma buhdinai, tur Elise apſtahjahs un lehni pee loħga peeklauweja.

Kahdas bailes un waimanas Elises wehſits par Unkel Tohma pahrdohſchanu ſwejt ſazehla, par to nerunaſim; peeminam ſikai, ka nabags Unkel Tohma nebiha ne no ſawas ſeewas ne ari Elises uſ behgħchanu peerunajams. Kad Tohma un wina ſeewa bija Elise apſtahjahs, wiſas wiħram par wiſas behgħchanu paſnoht, ta iſgħażja laukā un aifſteidsahs proħjam, ſawu ſabih- jahs behrnu ſtipri apkampdama.

Wina ta pa nakti ſteiđsottee ſafaluſi ſeme tſchirkleja apalſch- fahjām, ka wina drebeja no ſchir trobliſchha; latra kriſdama lajina, latra ehna, dſina tai aſi ſrōt apalač un ta paweizi- naja jo wairak wiſas gaitu.

Wina pate briħnijahs par ſawu tagadejo ſpehlu, — puſens

wina iſlilahs tik weeglis kā ſpaliwina, jo latra fatruhſchanahs dīna wina ar pahrdabigu ſpehlu us preefchū.

Ne-atiuhſdamahs, nepeelusdama wina wiſu zauru nakti, ar guledamu behnu us rohlahm, gahja, lamehr rihtinſch fahla jaw aust.

Kad brauzeit us leelzetu fahla rastees, tad wina bīhjahs, ka winas ſteigſchanahs ne-utſizibū pee teem ne-fazeltu, tadeht ta nolika puifenu ſemē, un ſteidſnaja to, ahbokus pa ſeku us preefchū medama, kureem tad puifens pakatā ſteidsahs. Ar ſchahdu darboſchanahs wina daschu werſti us preefchū aiftapa.

Rahda lohku beeſumā, zaur kuru bija ja-eet, wina lahdus ažumirkus aif leela kintsgabala atpuhtahs, un dewa behrnam brohkastu. Vate wina newareja aif behdahm neweenu kumofu eeneſt, lai gan Arijis par to noſluma un labprahf fawu kumofu buhtu dewis.

Wini ſteidsahs atkal tahlak; Elise zereja, ka laudis wina — deht winas holtas meefas krahſas, par behgli netureſchoht, un tadeht wina ap puſdeenu eegahja kahdā mahjā, lat waretu ſew un behrnam puſdeenu apgahdaht; jo ar tahlumu ari winas baſliba maſinajahs un wina jutahs peekuſuſi un iſfalluſi.

Saimneeze ſcheit wiku gan mihligi uſnehma, bet pehz ihsa brihſcha wina dewahs atkal tahlaku prohjam, un ſafneeda jaw preefch ſaules no-eefchanas L... zeemu pee Ohio upes, gan lohti nogurufi, bet wehl ar ſtipru ſirdi.

Wippiems wina uſluhkoja Ohio upi, kura tapat ka Jardana ſtarb wina un to apfohlito brihwibas ſemi tezeja.

Pawafars tuwojahs, un upe pahrluhduſt krahldama tezeja; leeli ledus kluſchi gruhſtijahs un ſtuhmahn ſutoſchōs wiſnōs. Elise tuhlin noſlahyra, ka pahzeltees pahr upi ſchajā laikā laiſlam gan newareſchoht; tadeht wina eegahja kahdā maſa weefnižā par ſcho leetu ſlaidraki apwaſatees.

Saimneeze, kura paſchulaik walariņas wahridama un zep-dama darbojahs, apſtahjahs fawā darbā, kad Elise to lehnā, fehričā halsi uſrunaja.

„Kas ir?“ ſaimneeze praſija.

„Waj newa ſcheit kahda plohyla jeb laiwas, kas par upi pahrzeltu?“ Elise waizaja.

„Tagad jau gan newar braukt!“ atteiza ſaimneeze.

Elises iſmifchanu manidama, wina waizaja atkal kā peh-tibama:

„Juhs gan labprahf gribat pahri tapt? waj kahds Jums tur ir wahjſch?“

„Man weens behrns ir taž puſe, kas ſtipri wahjſch eſoht,“ Elise teiza, „es wehl walariņas wahridama un ſteidsahs tadeht ſchurp, zeredama pahri tapt.“

„Ja, kas ir gan behdig!“ ſaimneeze lihdszeetiģi teiza.

„Salamā!“ wina tad ſauja zaur lohgu, un weens wihrs ar ahdas preefchautu un it netihrahm rohlahm parahdijahs.

„Salamā, waj kas wihrs tāhs mužas wehl ſchodeen pahri wedihs?“

„Wiſch gan leelijahs mehginaht, war buht ka wareſchoht,“ Salamans atbildeja.

„Nu tad wiſlabali buhs kad Juhs atſehſchatees un gaidiſat. Ak tāhs mihtsch, maſs puifens,“ wehl ſaimneeze teiza un eedewa gabalu plahzena tam no leelas peekuſchanas raudadamam behrnam.

„Nabags puifens,“ fazija Elise, „wiſch newa eeradis kā eet, un es wina kā veespeedu!“

„Gijat tur īekhā,“ teiza ſaimneeze, un weda Elisi maſa iſta-bīnā, kura ari weena gulta atradahs. Elise eelska tur behnu un tureja wina rohžinu fawā, lamehr tas eemiga; bet winai paſchai nebija nekahda meera. Kā uguns dega winai tāhs dohmas us paſakſineejem; ilgodamahs wina ſtatiyahs pahr pēepluhduſchō upi, kura ſtarb wina un brihwibū ſtahweja.

Aitahſim nu Elisi ſcheitan un greeſiſmees us winas paſat dīnejeem.

(Turymal beigums.)

Kā pakurli paleek dīrdoſchi.

Kahds pagasta wezakais, — kas jaw labu laitu fawā gohda amata bija ſtahwejis, — bij drusku fawā prahta uſpuhſis pali-

zis, kā ka tas masalu lauschu runaſchanas un luhgſchanas daudſreis iſlilahs nedſirdoht. Ari weenam ſaimneelam, us lo wiſch ſkabbi prahfu tureja, tas daudſreis ne-atbildeja. Schiſtuhlin ſahla ſaudim daudſinah: Pagast-wezakais eſoht ilgi ſawā amata ſtahwedams, drusku ſuris palijs; tadeht gan nu us preefchū tam nebuſchoht wairs wareht to amatu uſtigeht bet buhſchoht zits ja-iſwehloht.“ Pagast-wezakais to iſdſirdejīs tapa no tāhs deenas jo laipnis un latra, ir to wiſu masalo luhgſchanas un prahſchanas tas nu ar jo leelu eeweheſchanu uſklauſija un latram ar ſawu peenahſamu laipniſu atbildeja, kā lat waretu wehl jo prohjam palikt ſawā amata.

Indr. Wihtols.

Sina pahr uſſaukteem Ničā.

Pehtera- un Domes-baſn: mahzitajs Otto Heinr. Gauſch ar Annu Busch. Marzenes arendators Ernst Ludwig Melfander Prange ar Johannu Justini Kluge. Telnikers Paul Nikolai Karl Ludwig Franke ar Katarini Paulini Stehr. Muſchhas ihuſcheeels Teodor Crasmus ar Annu Etelwini Schröder.

Gertrubes-baſn.: ſtrahneels Janis Behrſtaſch ar Linu Roſenberg. Paſtilons Jahnis Pičkain ar Emiliju Karolini Kahn.

Jefus-baſn.: muhneels Pehteris Šlehoe ar Annu Laping. Fuhrmanis Jakobs Dīrīlū ar Mariju Prehſing. Fuhrmanis Jakobs Ohje ar Lihi Gattaws. Kutscheeris Kričhus Jansohn ar Mariju Monlewiz.

Jahnu-baſn.: Fabrika meiſters Jakob Spalle, noſaultis Freymann ar Matrenu Kſjuni. Lohnes fulainis Klaibis Laibmann ar Lehni Jurschewski. Konduiteers Karl August Theodor Hugenberger ar Lihi Vogel.

Reformeeetu-baſn.: wirſkohlotajs Wilande Teodor Eduard v. Nielhoff ar Alekandru Melaniju v. Nielhoff. Maſchinu inſcheeers Otto Christian Herm. Josef ar Ottiļiju Wilh. Kämpſe.

Tirgus ſinas 14. Jumi.

Tirgoſchanā beidsamās deenās nebija nekahda leela pahrgrohſchanā. Pahrdohts netila dauds. Par labahm ſauſahm auffahm mafaja 70 ſap. par pudu; par 115 mahržinu ſimageem rūdseem mafaja 81 lihds 82 ſap. par pudu.

Preefch mahju waijadſibahm pirlamai mafaja par puhr: par auffahm 1 rubl. 70 ſap., par auffu putraimeem 4 r. 50 ſap., par meeshu putraimeem 3 r. 70 ſap., par ſtraemeem 20 ſap. par garnizu, par ſartupeleem 1 r. 20 ſap. par puhr.

Raudas papihru-zena.

Ničā, kā 16. Jumi 1878.

Papihri	praſija	mafaja
5 prozentes iſtriptijas 5. ſerijs no 1854	— rubl.	rubl.
5 " prehmu biles 1. emiſjas	238 "	237½ "
5 " 2. 2	233½ "	232½ "
5 " Rīgas nāmu kihlu-grahmatas	—	"
5½ " hipotelu kihlu-grahmatas	—	"
5 " Widſemes kihlu-grahmatas (ne-uſkal.) : 99	"	89½ "

Dr. jur. Theodor Irmer,

schejeenās Wahzu awiſes „Bīg. f. St. u. L.“ lihdsredaktors, miris ſawā 25ta dīhwes-gadā.

Bija zeribas un ſpehla pilns jannellis, kas ar leelu uſzihſibū un ruhpibū bija uſnehmeeſ awiſchneela darbu, pehz taisnibas, pateeſibas un brihwibas zensdamees.

Lai Deewā meelo wina dwehſeli!

Peelitums pee Mahjas weesa № 24, 17. Juni 1878.

Werners Kihns.

(Skatees Nr. 23.)

„To es gribu dohmaht, jo tahdas leetas nereds satru deenu,“ atteiza pirmas ar mehdidamu balsi. „Waj tahtak tew naaw ko stahstiht?“

„Ne, zeenigs kungs.“

„Tad tu est ehsels!“ fazija kungs bahrgi, gihmi draudemani fawilldams. „Ko tu man pasinoji, to es sinaju pats. Gribu sinakt, ka to feuz, kur dsihwo un atrohdahs. Kad winsch nabags ir, tad to warbuht dabuhs ar kahdu labu naudas gabalu pee tam, ka tas brihwprahrtig karogam swere.“

„Par to es fchaubohs, schehligs kungs,“ atbildeja fulainis. „Medseju, ka tas is fabatas nauodu willa, lai waretu preefsch fewis un faweeem beedreem tehriau aismalkaht. Tas ir putnis, ko gruht buhs fawangoht!“

„Bet es gribu un man buhs winu dabuht, ir kad elle un welns pret mani buhtu!“ runaja wihrs bahrgi, kuru mihgais lasitajs gan par Defawas firstu turehs, jeb ka winsch ari toreis tika faultis, par wezo Defaueri. „Isweizigus sehnus ne-esmu ilgi gwardos us Verlini suhtijis, jo dohmaju, ka mans wifuschehligs lehnisch un kungs scho dahwanu labvraht usnems. Man buhs winu dabuht, es tew faku, Gottfried! Tapehz dohdi padohmu, waj to buhs ar labu jeb waru dariht!“

„Schai leetas ar tahdahm teesibahm,“ ruhza firsts zaur beeso bahrsdu. „Prohwesim wifpirms ar labu. Eij us schenki un pafaki tam wiham manu pawehli, lai winsch azumirkli pee manis atnahk, deht pahra wahrdi runashanas.“

„Un kad winsch man lihds nenahks?“

„Behrlons un welns,“ issauza firsts, „tad winsch manu pawehli nelaujhs, oho! Bet labi! Nem seichus wihrus no tuveja pulka lihds un kad winsch nelauja, tad sinat, kas jadara. Prohjam!“

Sulainis bij ka sibens pa durwim laukā, jo firsta azis swehroja no dujmahm, ta ka tas wairs ne-eedrohshinajahs tam preti runah. Zil ahtri ween wareja, tas steidsahs pee saldatu pulka, issahstiha wirsneekem firsta pawehli un dabuja seichus saldatus, kas ar eerohstscheem tam us schenki lihdsā gahja, kur studenti bija eegahjuhschi. Kad Gottfrieds istabā eenahza, tas redseja winus pirmajās weetās fehdam. Wini īmejhahs un plahpaja, pa starpham putodamas alus kruhses tuhschodami, ko fainneeks leelās kannās peenesa. Gottfrieds peegahja pee Werner, tam lehni us pleza fisdams. Werners gressahs brihnodamees apkahrt.

„Kas ir?“ prafija winsch ihfi.

„Tik pahra wahrdus, jaunekungs,“ atbildeja fulainis. „Generalis feldmarschals, Defawas firsts leek jums fazija, lai juhs tuhlin pee wina man lihds nahlat.“

Bailes pahrnehma wifus studentus, ta ka tee lihka bahlumā tur fehdeja. Wini preeziga dsihwe un plahpachana beidsahs un kluſums tō weetā stahjahs, kur pirmak jautriba mahjoja. Pats Werners, kas zitadi bij drohfsjs jaunellis,

israhdijs azumirkli fawadu isslatu, zeefhi us firsta suhtni flatidamees.

„Ko feldmarschals grib no manis?“ winsch pehdi prafija, fawus spehkus kohpa fanemdamā.

„Nesinu,“ Gottfrieds atbildeja. „Tik sinu, ka jums man lihds janahk, jo ta fkan pawehle!“

„To nedari, Werner!“ tschulsteja tagad weens no beedreem tam aufis. „Behds! Lez zaur lohgu! Tas wezais wihrs tewi no tam ne-atturehs, jo mehs tawu behgchanu flehpim. Dari ahtri un steidsees no Halles laukā!“

Werners redseja, ka schis padohms naw atmetams. Winsch gruhda Gottfriedi atpakał un leza us lohga.

„Saldati eelfchā! fauza wezais fulainis ar flauu balsi.

„Bes ka wehl Werners dabuja lohgu attaisht, durwis atwehrabs un saldati wehja ahtrumā schenka istabā eenahza.

„Sagrabjat to!“ pawehleja Gottfrieds, us Werneru rāhidams. „Un satru, kas pretim turahs.“

Schi beedinachana bija par welti. Neeweens nedohmaja us preti turefchanohs, pat Werners ne, kam gan dušmas bij waren leelas.

„Schis ir nelaunigs waras darbs!“ winsch issauzahs. „Tur es runaju pretim un schehloschohs par to pee universitees senata.“

„Darat to wehlaki, kad juhs gribat,“ atbildeja Gottfrieds meeringi, — tagad jums lihds janahk.“

Werners usmeta azis us faweeem beedreem un saldateem, lai waretu abeju spehkus nomehriht. Winsch dohmoja azumirkli us kaufchanohs un preti stahweschau. Bet feschi labi apbrunoti saldati un tik tschetri nabagi studenti; — nelihdsiba bij par leelu un waretu preefsch wina un wina draageem flikti beigtees.

„Es eefchū,“ winsch fazija, „bet Defawas firsts par scho waras darbu atbildehs.“

Gottfrieds raustija tik nizinadams plezus, bes ka wairak ko runatu.

„Us vreckshu!“ winsch pawehleja saldateem. „Nemet winu wiðu! Prohjam!“

Pawehle tika ispildita un tik ko peegas minutes bij pagahjuschas, Werners stahweja taisni firsta preefschā, kas winu ar leelahm azim usflatija. Werners wis ne-isbihjahs, winsch patahwahs us fawahm teesibahm.

„Pateesi, drohshibas winam netruhkti,“ nurdeja firsts vebz ilgas kluſu zeefchanas nesaprohtami bahrsdu. „Buhtu schehl un skahde, kad gwardi tahtu jaunekli, kahds schis ir, atmetu.“

Winsch gahja daschas reises pa istabu un palika tad pret Werner stahwoht.

„Ka tewi fauz?“ winsch prafija ihfi, bet nemihligi.

„Werneru Kihnu,“ atbildeja jauneklis ar zeetu balsi.

„Labi! Bet kas tu est?“

„Students.“

„Ha, grib par skrihweri palik, ar tahtu staltu augumu, neeki!“ fazija firsts nizinadams. „Kas it taws tehws?“

„Muischias ihpachneels L... fahdschā, diwas juhdses no fchejeenes.“

„Turige? Kā?“

„Ja, winam ir laba istikschana un es esmu wina weenigs dehls.“

„Hm!“ fauza firsts, lam schi atbilde israhdiyahs nepatih-kama. „Ka man leekahs, waj ta fahdscha nepeeder wezam Schwarzbacham, manam toreisigam kara-beedrim?“

„Mans tehwis ir brihwis wihrs fawà brihwà muishâ, ka jaw mani preefchagheji preefch gadu simtena.“

„Tad welns ari, waj tas war pateesiba buht?“ fauza firsts faslaitees.

„Gluschi tà,“ atbildeja Werners. „Weens no maneem preefchaghejem bija reis kahdam Schwarzbacha fungam dsihwi-bu glahbis un schis par pateizibu tam to muishinu dahwinajis. No Behrtuka Nihna ir mana familija zehluhehs un muhsu teesibas un brihwiba ir zaur brukineela Bens Schwarzbacha apalschakstu apstiprinate.“

„Schis wezais chsels wareja gan lo labaku dariht, nela fawem semneeleem brihwibu doht,“ ruhza firsts. Tad winisch greesahs ar gluschi negaiditu mihsibu atkal pee jaunekla, tam us plezeem fiddams un labfirdigâ balsi tà runadams:

„Klaufees, mans dehls, skrihweschana tew nemas nepeakriht. Atstahj to, ar lo simteem pa pafauli apkahrt skraida. Tahds jauneklis, kahds tu es, ir labaka darba wehrts. Tew wajaga saldatam palikt. Saldu dsimums ir tas pirmais un labakais pafauli, kas dohd gohdu un isweiklibu. Dari pehz mana padohma, paleez saldats, mans dehls, apsohlohs tew, ka es tewi wifur aissahweschu un par wihru padarischu. Naudas un gohda tew nekad netruhls, kad tu pehz maneem wahideem darihi. Mana wehleßhana ir, ka tu trihs mehneschöss par muhsu wisscheliga kchnina gwardu teezi faults, — kas tahlik noteek, tad valaidees us fawu labu laimi un mani. Nu, lo tu faki us to, mans dehls?“

„Efat man schehligi,“ atbildeja Werners gohdbihjigi, bet zeeti, — „man naw tas spahks un ari nekahda kahroshana pehz saldu dsihwes. Gribu labaki brihwis wihrs palikt, nela no unterosizeereem un julkureem liktees pehrt. Lai noteek juhsu schehlastiba, tas ir mana gribeschana un manas dohmas.“

„Tà? Ta ir tawa gribeschana, tahs ir tawas dohmas?“ atjaunoja firsts, kura azis sweroja no duftmahm. „Bet,“ eefahka tas ar pehrlona balsi, — „mana gribeschana un manas dohmas tahs naw! Nahwe un welns. Jhsi bet labi, tu gribi fawwaligi fawakchnina gwardos eet jeb ne? Ap-dohmajees us prahrtig atbildi! Waj tu gribi jeb ne?“

„Es negribi,“ atfazija Werners ne-issibijees un ar zeetu balsi.

„Tu negribi! Un tu drifkst man to fazicht!“ firsts duftmigi eefauzahs. „Nu tad gribu rahdiht, ka tam buhs buht! Leekat winu kahdes, to blehdi un prohjam ar winu gruhä aresti pee uhdens un maises trihs deenas. Pehz tam es ar winu atkal runafchu, tad jaunekli, es dohmoju, gan tew buhs zitas dohmas!“

„Runaju tahdam waras darbam pretim,“ fazija Werners drohshchi, lai gan wina waigi to dsirdoht druksu nobahleja. „Reweenam zilwekam, pat kchninam naw ta brihwiba til bresmigi ar brihwu wihru apeetees. Wehl ir likumi, kas mani glahbs un pafargahs!“

„Ha“ fauza firsts un sita zeeti ar fawu sohbemu, ka wifa istaba atskaneja; „kas tur palihds wairak, ka juhsu papihri un likumi,“ un ka juhs — greesahs winisch faslaitees us saldateem — to walam nepalaifchat, jeb Deews lai ir jums schehligs! Prohjam!“

Werners tika fagrahbits un us wieswalti aishwests, kur to

tumfchâ buhriti eeflohdjija, kur tas fawas dohmâs celaidahs. Wina fids pretojahs pret weza Defauera waras darbu, to mehr dohmadams winisch atsina, ka nemas naw eefpehjams no ta walâ tilt.

„Trihs deenas un naktis winisch fehdeja fawangohts tumfchâ zaurumâ, neredsedams neweenu zitu zilweku, ka til unterosizeeri, kas winam kahru rihtu leelu gabalu maises un kruhs uhdens peenefa, nemas ar zeetumneeku runâ ne-eelaisdamees. Mehms winisch nahja, mehms winisch gahja, neweenu wahedu us Wernera jautajeeneem ne-atbildedams.

Pehdigi zeturta deenâ winisch zeetumneekam pasinoja, ta tam ohtru reisi preefch firsta azim janahkoht. Zeetuma durvis atwehrahs un bahrga balsi zeetumneekam pawehleja, preefchâ nahkt. Werners pakkaujija, jo tas gan redseja, ta wifa pretestiba bij weltiga. Tapat, ka pee wina fawangofchanas winu apstahja feschi saldati, us firsta dsihwolli wesdam.

Tee eenahza fchaurâ eelâ, pa kuru pulks studentu zeefchi faspeeduschees saldateem pretim nahja, no kam zeeta fvefchanahs iszehlahs, kas til beesa palika, ka nemas newarejo zauri tilt.

„Dohdat ruhmi!“ brehza komandeeris. Mehdidama fmeefchanahs bij par atbildi un studentu muhris nekustejaha. Komandeeris flatijahs ap fewi un aif fewis. Winisch nerodeja nekahdu libdsecli. Preefch wina un aif wina mudschaja studenti, kuru widu tas ar fawem taudim un wangeneeku bij eeslehgts.

„Ruhmi!“ brehza winisch no jauna ar pehrlona balsi. — „jeb es likschu bajonetei kriit un pagehreju waru!“

Skana fwilpochana un brehfschana atbildeja us falkschanu. Us reissi tika saldati no preefchhas un pakatas fagrahbiti, eerohfchhi atnemti un semâ us eelas nosweest. Til pahra minutes pagahja un zihnischanahs bija heigta. Tad atskaneja fwilpochana un azumirkli studenti bija us wifahm pefhem vasudufchi — libds ar zeetumneeku. Pehz tam zehlahs saldati augfcham un flatijahs brihnodams weens us ohtru. Wisti eerohfchhi bij faplohfiti kahdâ faktâ eefweest.

„Ta bij zihnischanahs,“ fazija kapralis. „Tee studentu blehshchi us mums bija azi metufchi, lai waretu mums uskris un fawu beedri atswabinaht. Tas ir wineem isdeeweis, — winisch ir prohjam, — un lai ir mums Deews Kungs schehligs! Wezais pukofoes un fplaudifees, kad tas to dsirdehs, ka mehs no studenteem tiluschi isnerroti. Bet nelihds nela, mums ja-eet. Cerohtschus augfchâ! Marsch!“

Strehki fastahditi un weenadobs foehlos eedami, tee nonahja pee firsta mahjas. Saldati palika apalschâ stahwoht, bet kapralis kahpa weens pats augfchâ pee bihstama kara-kunga.

Labs laizinfch pagahja, lamehr winisch atpaka nahja.

„Nu, puflids schehligi gan ir nogahjis,“ tas fazija, to mehr saldati winu gaiddami flatijahs. „Gefahkumâ winisch lahdeja un spahra, it ka wina fids no duftmahm plishti, bet kad es tam wifur kahdri preefchâ liku, tad winisch daudi mas apmeerinajahs. Bet lai fargahs zeetumneeks. Kad tas atkal weza nagds kritiks, tad winisch wairs no team walâ netiks.“

„Un mums, kapral?“ jautaja kahds no saldateem.

„Mehs dabufim par to astoras deenas aresti un gribam par fcho schehligu strahpi Deewam pateiktees,“ winisch atbildeja. „Gefahkumâ, kad wezais wehl errojahs, winisch gribes-

mahs wifus pee karatawahm lilt pakahrt. Gesim tahlaku, lai tas muhs ne-erauga, jo pehdigi wifsch waretu zitu wehl leelaku strahpi uslilt. Tapehz: erohtschus augschä! Marisch!"

Saldati greesahs us pulku atpalak, kur tee astonas deenas arestē nostahweja!

Wezais Defauers jautaja wifur pehz aisbehguschha studenta. Tak schoreis tas winam ne-isdewahs. Studenti bij labi fawu meheli trahpijuschhi. Taujashanas un zitas pakat-mellefchanas palika bes sekmes un wifa ta leeta israhdiyahs par aismirstu.

II.

Ilgis laiks bija pehz Werner laimigas isbehguchanas aisezejis un neweens zilwels wairs us winu nedohmaja, tik warbuht daschi no wina labakeem draugeem un tad wehl weens, prohti wina eenaidneeks, Defawas firsts. Schis ne-peedewa wis Werneram, ka tas no wina zeeteem nageem bij isspruzis, bet melleja nopeekusdams winam pakat, bet takhdā wihsē, ka no tam neweens nelo nedabuja finaht. Wina spijoni staigaja un klausinaja pa wifu Halles apgalbu, ih-pachhi ap L... fahdschu, to tur buhdamu semneku muischū, kuru behgla wezalee apfishwoja.

Ir schi klausinachana negribeja weiktees. Wehdigi kahdā deenā nahja kahds spijons pee firsta, us kura gihmja bij preeks redsams un pasinoja, ka tas ilgi mekletam jauneklam pehdas atrabis. Us firsta gihmja parahdiyahs gawiledams preeks.

"Kur?" wifsch issfauzahs.

"Wina tehma muischā," bij atbilde.

"Naw teesa," fazija firsts. "Preeksch mehnefcha es liku to uswalteht un neweens kakis ne-eet eelschā ne ahrā, no ka es nesinatu. Tu alojees, Manzow! Eij pee welna!"

"Leelu fawu galwu kihlam, ka es pateesibu runaju," ap-leezinaja spijons. "Kad juhs man brihwu rohku dohfeet, tad buhs behglis 24 stundās juhsu warā."

"Naw taisniba! naw taisniba!" fauza firsts wehl arweenu schaubidamees, "muhska ir no wifahm puhschm labi ap-wakteta!"

"Paleeku pee tam, ko esmu istejis," atbildeja spijons.

"Bet ka tu mani mahniji, puiss? Kad newaidfigi buhschhu preezajees?"

"Kad leekat mani Deewa wahrdā pakahrt!"

"Ja, ka kahdu funi bes schehlastibas," atbildeja firsts. "Bet kad tu wahrdū turi," fazija firsts mihligi, "tad tu wari schehlastibu no manis isluhgtees. Tapehz 24 stundās man waijaga to jaunekli dabuh!"

"24 stundās," atbildeja spijons, "bet isluhdsohs duzi sal-datu lihds."

"Nem diwus, trihs dutschus manis dehl, ka tik tas schkermis teek rohklā!" fazija firsts, no preeka rohkas berse-dams, ka wifsch atkal nu fmuko jaunekli rohklā dabuhs. "Bet ka tu winu usgahji, puiss? Katrix behrns azumirkli us-skatoht, to buhtu pasinis."

"Gluschi kaisniba, es winu pee tam ari pasinu," atbildeja spijons. "Wifu pagahjuschu laiku wifsch nebij mahjās bi-jis un kur tas par to laiku paflehpees, newaru ari fazicht; bet tagad wifsch ir mahjā un es winu kerschū."

"Bet no ka tu to fini? Nuna tuhlin!" pauehleja firsts, ar lahju pee semes fisdams.

"Efat schehligi, zeenigs kungs, es dohmaju tā," atfazijs spijons. "Kamehr isbehguchana nebuhs aismirsta, tikmehr tas jauneklis gan fargafees, us mahju street, jo tildauds gan wifsch fin, ka tas tur mellehls tiks. Tagad ir wairak meh-nefchi aistezejuschhi, kamehr wifsch ir atswabinajees, rihtā mums ir seemas-fwehkti. Tagad gan tas jutihs, ka seemas-fwehkti ir jauli fwehkti, kurus katrik labprah māhjā peedishwo, ari wifsch pee tam nahks un lihdihs māhjā, lai waretu fawus wezakus atkal redseht. Tā es dohmaju un likohs preeksch divahm deenahm us wehdera semē un gluhsneju. Bij funa nauktis, bet kahrofchana pehz simtu dahldereem, ko juhs jaunekla atradejam isfoblijat, dewa man spēhku wifsch neegu, leetu un aufstumu panest un aismirst. Nu, pehdigi tak tika mana iszeeschana atmalkata. Tas bij schoricht ap zetorto stundu. Biju kahdā maskas tshupā eelihdis, taifni muischās wahrteem pretim, kurus es nemis is azim ne-islaudu. Tā us reisi pamaniju gaifchā mehnefchis atspihdumā garu, leelu augumu peelenoht, kas pee wahrteem stahwoht palika un lehni pee teem peeklauveja. Waru jums svehreht, ka mana firds gandrihs stipraki pulsjeja, jo es to eeraudsidams fawā aprehlinā nebisu wis wihlees. Putnis eegahja perekli, no kura gan lehti ahrā netiks. Nebij ilgi jagaida, kad es laternes uguni eeraudsiju un dīrdeju fohtus. "Kas tur ir?" prasija kahdā bals. — "Es esmu, tehw," fazija wihrs ahrpusē pee wahrteem, — un nu mani pahrnehma preeka faulschana, durvis tika atwehrtas, pa kurahm behglis eelschā eegahja. Pehz tam tika wahrti ruhpigi aissflehgiti. — Sledsat tik zeet, es dohmaju, — mehs gan atflehgū atradisim, ar ko atkal attaisht! — Nu es pahrdohmaju, kas darams. Wehdigi apnehmohs lihds deenās gaifminai turpat atdufetees. Kad wifsch ne-iseet, kamehr wehl tumfa ir, tad tas ir muhsu rohlas. — Tapehz es gaibiju, kamehr faule uslehza un nu es finu, ka tas putnisch māhjā flehpees, kur drohschī seemas-fwehktus grib fwehiti. Dohmaju, ka juhs winam zitu gaifmu parahdiseet, nekā seemas-fwehktu eglite."

"Ja, to es gribu, kad tik wifsch man ir," fazija firsts ar firdigu issflatu. "Tu es pateesi wilstigs puiss, Manzow, par ko es tew atmalkschu. Tagad eij us fahdschu, aplenz semneka mahju no wifahm puhschm, no neweena nepamaniti attahlu un tumfai metotes eij us preeksch, muischū apstah-dams un nem to putnu zeeti. Pagaidi weenu azumirkli, preekschnezzibai rakstschu, ka lai tschetridejmit wihrus sem kamanas suhta. Neweenam zitam to newaijaga finaht, kur tu eiji, ja tew tawa galwa mihsa."

Firsts apsehdabs pee rastama galda, rakstija daschus streh-kus us papihra, ko spijonam pafneedsa.

"Schē nem!" wifsch fazija. "Ja tu man jaunekli dsihu un labi usturetu pahrwedi, tad tewi sagaidihs simtu dahlderu un mana schehlastiba. Ja ne, tad stahwehs kara-tawas preeksch tewis gatawas, un tu fini, puiss, ka es ar tewi nejohkojohs. Marisch!"

Spijons gohdbihjigi apfwezinaja firstu, greesahs aplahrt un atstahja ehku.

"Dabuhschu ohtru reisi to fawās rohlas," urdeja firsts apafsch fewis, kad wifsch atkal weens pats atradahs, "tad nekahda wara wirs semes man winu wairs ne-nonems."

Grandi un seedit.

Mihlestiba un draudsiba.

Rahda mescha malā stahweja weentuliga malkas zirteja buhdina. Jaw bija krehsla — masahs istabimas krahfnī dega gaifcha uguns, grihdas bija masgatas un ar fmiltim iskaftas. Netahlu no krahfns stahweja masā galbs, us kura wakarinas atradahs.

Pee galdua fehdeja tikai malkas zirteja weeniga meita, Stihne; wina bija laipna un smuka jaunekle ar jautru preezigu prahku, bet tagad fehdeja dohmas nogrimuse.

Schi deena bija jauneklei eewehrojuma deena, jo wina gaividja fawu miylako, ar kuru kahsas gribes notureht.

Meitinas wezakee bija meerā, ka winu behrns gribes ar kahdu kreetnu, lai ari ne turigu jaunekli faweenotees. Paschi wetschi schowafkar bija isgahjufchi drusku pazeemotees.

Peepeschi pee ahrdurwim kahds lehni llauveja; Stihne us-zehlaħs no krehsla un attaifha durvis. Ahra stahweja fee-weete, mehteli, zeeshi eetinuſehs un gihmi ar laktu gandrīhs gluschi aifeguse. Kas gan ta swescha wareja buht? Til dauds wareja noskahrst, ka wina bija no tahlia zela peflufuse. Stihnei togad fchahds zeeminſch gan bija lohti ne-patihkams, tomehr wina to aizinaja eekſchā. Swescha lailam bija apmalbijufehs un gaifchu lohgu redsedama fchurp atnahkuſe. Swescha eenahkuſe nonehma laktu, un tikai Stihne pasina fawu fənajō behrnibas draudseni, ar kuru ilgi nebija fatikufehs. Stihne tuhlin nomanija fawas draudsenes gihmi pahrwehrschanoħs, un winas firdi pahrnehma jaw liħdszeetiba, eekam wina wehl taħs behdas pasina, kas winas draudsenes dweħseli nofpeeda.

„Seħdi jel, Marina! un faki, kas tew notizis?“ fazijs Stihne „Tu efi nu tik bahla palikuſel iſſtahſti man wiſu, tu fini manu firdi, meħs jaw behrni buhdamas kohpā spehlejam un dohmajam. Sali, kas tewi fchurp atħsinis un kas ta-wuš waigus tik bahlus dara?“

Marinas firds gandrīhs luħsa no fchahdas draudsigas un miħligas runas. Deħti kam wina fchurp bija nahkuſe? Af, wina bija pahleezinata, ka tas wiſu jautribu no draudsenes gihmja tuhlit nodfihfchoht. Brihscham gan firds winai pahrmeta, kapehz fchi nahkuſe; bet tas bija tikai azumirkla doħmas. Un kapehz winai nebija fawu firdi atklaħt preefch fawas draudsenes, kuru wina kā mahsu miħleja. Wina pasina Stihnes labu firdi, wina finja, ka pat miħlestiba, kura dauds pahrwehrsch, Stihnes liħdszeetibu preefch winas ne-iñiħzinahs.

„Stihne, man waijaga tew wiſu uſtizejt,“ teiza peħdigi Marina, „bet ko es tew paſtaħtisħu, tas tewi wairak ap-behdinahs, wairak tewi, nela manis deħt. Af, man nelamigai, man waijaga fawaj miħlakai draudseni nelahga weħ-stis atnest. Af Stihne, tikai wina deħt tu efi tagad taħs bantes fawd matd's eepinuſi, un tikai wina deħt tu fcheden walika fħo siļlo kleiti. Bet waj tu manu naħħfchanu nenolahdeſi, kad es tewi apleejinaju, ka tas wiħrs, kas tewi driħi appreżehs, tikai man peeder; fħe pee manahm kruktim nu gut wina miħlestibas apfoħlisħanas weħstules! — Djen nu mani aħra, kad tu gribi, jeb leez man mesħa nomirt, kura meħs kā behrni ohgas lafijam, tad es tew par to pateikfhu,

jo taħda nahwe buħs man patihkama, kad es finu, ka tu winu appreżejufe, kas man tikai ween wareja peedereht.“

Stihnes dħiħwe bija liħds fħim laimig i un meerigi aiste-zejuf; pateefiġi un no firds wina miħloja to wiħru, kam wina bija apfoħlijuſehs, ari wiñx biha arweenu miħligi un laipns pret Stihni; wiñx biha fläists jaunellis; Stihne to finoja, tadeħti wina bija preeziga un wareja ar winu lepoties.

(Turpmak beigums.)

Saruuna.

A. Biju nupat kahdā alus-boħdē un pageħreju tur pu-deli alus, kuru ari tuħlit dabju. Biju labi ifflahpis, to-deħti it knafchi pildiġu glahsi un gribesu to leeħeem fulzeeneem iſtukschi, bet tomehr, tikkliħs glahsi pree mutes peeliku, tie-mans għimis tā faweebahs, ka tu, to redsedams, buħtu tefħam fabiħjees. Ko tu dohma; fħim tā faultam alum nobija ne alus smakas; patakas ir-daudsreis labakas. Kas prasa, tas malka. Tapat ari es, kaut gan neko nebiju pateħrejjs, pafsiu zik jamalha. Sulainis pageħr 10 kap., bet es f'amalfaju 20 kap. ar to noteikħanu, ka pahrejha 10 kap. peenahħħas tam, kam ir-ees pħejjams fħo alu isdert.

B. Nu reds nu, kas tad tew leek eet taħdās alus-boħdés! Għi labak ba —

A. Schè tew 50 kap. un neruna wairi no tam.

Skroħderha behdas.

Skroħders: Redseet, man waijaga naudax, ko tirgojam par to wadmalu aismal-faht, kuru preefch juħsu swahrkeem ejmu no wina neħmis, tadeħti Juħs gauschi luħħsu, ne-aħra deet mani tukħċha.

Students: Efet tik labi, taisafees ka fħini paxxha azumirkli tiegħiż ja durwim aħra, Juħs besgħoħdis! Juħs pafxi tapineet un pageħrejet, lai es Jums tuħlit f'amalfaju. Es Jums agrak nesfħaqi, pirms nepeenesi feet kwiċċi retn reħkenu no kausmanu.

Nebeħħdajees!

Nebeħħdajees!

Preefhs atsejjees
Us reiſ tam nemanofħi,
Kas zereħs tħalli droħfha.
Us debessim tu pajzel nakti ażijs,
Un apdoma: Deewiż tā nolizis,
Ka preefli nepastħawoħi —

Nebeħħdajees,
Tik pazeetees!
Pehż nakti muħs gaib
Nikħihs — faule smaiħi!
Kà waħra behħas apgħiżi
Un riħha preefhs użżeħħas,
Tapat war buht ar laimibu,
Kad żenħħas tik ar tħallibu;
Bet ar to tew buħs apraħtées:

Nebeħħdajees,
Tik pazeetees!

Straumes Jahnis.

Aħbilbedams redaktors Ernst Plates.